

Anastasiia Liezina
*Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor at the Department of Business Economics and Entrepreneurship
Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman*

Лезіна А.В.
*кандидатка економічних наук,
доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-452-8-32>

A MECHANISM FOR STRENGTHENING THE ECONOMIC SECURITY OF ELECTRIC POWER ENTERPRISES UNDER EXPECTED UNCERTAINTY

МЕХАНІЗМ ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ПРОГНОЗНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Формування ефективної системи зміцнення економічної безпеки електроенергетичних підприємств в умовах прогнозованої невизначеності, а також суміжних суб'єктів господарювання та регіонів неможливо уявити без побудови та розвитку сучасних механізмів шляхом найкращого вибору з альтернативних варіацій планово-управлінських рішень у галузі фінансів, виробництва та інновацій. Необхідно володіти різноманітною інформацією, вміти на її основі спрогнозувати майбутню ринкову ситуацію, сформувавши механізм забезпечення економічної безпеки і лише зваживши і оцінивши результати прийнятого рішення, обрати його за основу плану на конкретний майбутній період.

Цілепокладання різновиду проблем категоріального апарату, формування та розвитку механізму зміцнення економічної безпеки електроенергетичних підприємств, є завданням складним та багатостороннім внаслідок її слабкої теоретико-методичної обґрунтованості, через це може спостерігатися зниження загального рівня економічної безпеки в даній галузі, а також її окремих елементів а особливо в умовах прогнозованої невизначеності [1].

На сьогоднішній день механізм зміцнення економічної безпеки визначається як порядок чи комплекс законодавчих актів, організаційно-фінансових заходів впливу, способів та коштів на запобігання фінансово-економічним ризикам та забезпечення економічної захищеності.

Системний підхід до механізму зміцнення економічної безпеки полягає в наступному:

– по-перше, формування системи законодавчих документів, інструментів та способів, націлених на створення та подальше покращення системи зміцнення економічної безпеки електроенергетичного підприємства;

– по-друге, послідовне формування його стабільного фінансового стану, а також розробка активних заходів щодо зниження та мінімізації загроз [2; 3].

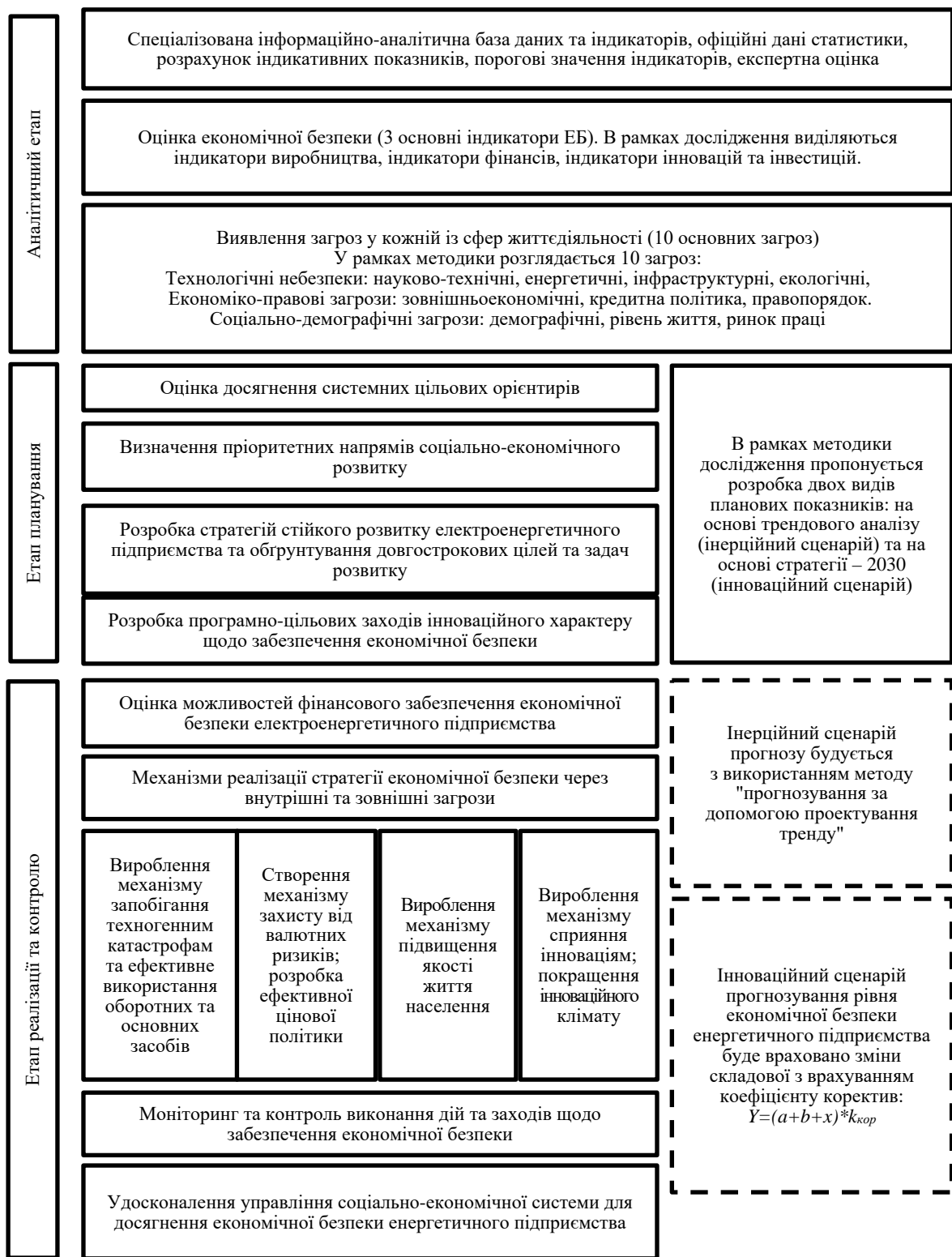

Рис. 1. Механізм зміцнення та контролю економічної безпеки електроенергетичних підприємств в умовах прогнозної невизначеності

Джерело: розроблено автором

За результатами аналізу наукової літератури варто виділити основні принципи функціонування механізму зміцнення економічної безпеки електроенергетичного підприємства:

– дотримання інституціонально закріплених та неформальних правил й норм функціонування механізму;

– забезпечення балансу інтересів суб'єктів електроенергетичного ринку та інших суб'єктів, що взаємодіють з ними в ході господарської, інноваційної, фінансової та інвестиційної діяльності;

– забезпечення пріоритетів у протидії загрозам економічній безпеці електроенергетичному підприємству загалом та економічним інтересам їх суб'єктів зокрема;

– паритетність децентралізованого та централізованого управління ресурсами та засобами зміцнення економічної безпеки;

– комплексність реалізації механізмів, дій та заходів щодо зниження ризиків економічної безпеки електроенергетичного підприємства.

Зазначена структура механізму забезпечення економічної безпеки обумовлена необхідністю:

– прогнозування попиту на продукцію чи послуги на основі оцінки міжгалузевого балансу (суб'єкти: підприємства, держава);

– ресурсозберігаючого управління (суб'єкти: підприємства, держава); обґрунтування вертикальної та горизонтальної інтеграції (суб'єкти: підприємства, держава);

– залучення довгострокових інвестицій у ті чи інші елементи ланцюжка взаємодій, вартісно-орієнтованого управління (суб'єкти: держава); проактивної позиції на ринку, стратегічного аналізу та планування бізнесу (суб'єкти: підприємства);

– визначення шляхів скорочення витрат, скорочення транзакційних (управлінських) витрат (суб'єкти: підприємства) [4].

Запропонований підхід щодо впровадження механізму зміцнення економічної безпеки повинен починатися з оцінки економічної безпеки, а саме з аналізу та прогнозу (рис. 1).

За результатами поданого пропонуємо вважати під моніторингом економічної безпеки електроенергетичного підприємства процес безперервного контролю сталого розвитку такого суб'єкту господарювання, що включає збір даних, який контролює в динаміці показники економічної безпеки даного підприємства, виявляє тенденції соціально-економічного розвитку та прогнозує ймовірні загрози.

Основною метою моніторингу є забезпечення органів управління повною, оперативною та достовірною інформацією про стан системи економічної безпеки відповідної галузі. Основні засади моніторингу: безперервність спостереження; оперативність; періодичність зняття інформації; сумісність застосовуваних показників у відповідності до прогнозної невизначеності майбутніх подій.

Література:

1. Салоїд С.В. Механізм управління економічною безпекою підприємства: теоретичний аспект. *Економічний вісник НТУУ «КПІ»*. 2017. С. 250-254. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.14.2017.108778>

2. Лезіна А.В. Сутнісна характеристика економічної безпеки електроенергетичного підприємства. *Наукові інновації та передові технології*. 2024. № 4 (32). С. 726-736. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-4\(32\)-726-736](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-4(32)-726-736)

3. Liezina A., Lavruk A., Matviienko N., Ivanets I., Tseluiko O., Kuchai O. Impact of econometric modeling and perspectives of economic security of the cross-industry complex. *Acta Innovations*. 2023. No. 47. P. 73-83 DOI: <https://doi.org/10.32933/ActaInnovations.47.7>

4. Лезіна А.В. Особливості послідовної оцінки рівня економічної безпеки підприємств електроенергетичної галузі. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 2 (11). С. 103-109. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.11-16>